

Subscription:
One Year.....\$1.00
6 Months.....75c
Naročnina:
Za celo leto..\$1.00
Za pol leta.. 75c

Slovenski Gladiator

Dopisi se naj pošiljajo uredništvu, naročnine in informacije pa

418 REED ST., MILWAUKEE, WISCONSIN.

PUBLISHED MONTHLY — MESEČNIK

Office of Publication — Upravništvo: 418 Reed Street, Milwaukee, Wis.

Editorial Office — Uredništvo: 820 New Jersey Street., Sheboygan, Wis.

Manager —
Publisher and Editor — Uredn

Pogorelec M.

Box 301 Wakefield

X. Veranich
James Cherne

Application for entry as Second Class Matter at Milwaukee, Wisconsin, — pending.

No.—Št. 3.

Milwaukee, Wis., September—september 1927.

VOL.—LETO I.

\$50,000—\$9,900—S. N. P. J. agentura

Mnogo krika in vika je nastalo v slovenskem časopisu radi \$50,000.00, katere je dala S. N. P. J. v roke Antona Kristana, da se naložijo v Zadružno banko v Ljubljani po 4 odstotke obresti.

Petdeset tisoč dolarjev niso mačje solze, posebno še, če jih morajo skupaj spraviti z žuljevimi rokami delavci s trdnim prepričanjem, da bodo od tega imeli koristi v slučaju nesreče ali bolezni.

Predsednik gl. nadzornega odbora S. N. P. J. Frank Zaitz zagovarja to "bizneško transakcijo" kot veleumno finančno potezo, kakoršnih se poslužuje Wall Street.

Nam se vse tako zdi, da je ta finančna poteza takšna kot je bila ona Republičanskega Združenja, ko so že ravno isti gospodje vodili "milijonske" biznese, od katerih je ostala samo še kravja potica.

Zaitz zatrjuje v Prosveti z dne 21. septembra, da je do investiranja denarja, ki je lastnina slov. delavcev, tako varno, kot je, če bi bil denar naložen tukaj. Poglejmo si stvar malo natančneje!

Večina bank v Jugoslaviji je nastala po vojni, ne vsled potreb, ampak zato, da so gotovo špekulanti zamogli vršiti tihotapljenje valut in se spuščati v špekulacije pod plaščem banke. Posledice se že kažejo. Banke, ki so bile smatrane kot predstaviteljice velekapitalizma — pokajo in napovedujejo konkurze — vlagatelji pa izgubljajo svoj težko ali lahko prisluženi denar. Nikjer ni garantirano, da se tudi Zadružni banki ne bi moglo kaj takega pripetiti. Imena visokodonečih upravnih svetnikov, ravnateljev in drugih, ne garantirajo drugega nič kot da so reklamno sredstvo, kajti če banka skrahira, ne bo nobeden izgubil več kot to, koliko poseduje delnic banke. Imena visoke gospode ne nudijo prav nobene garancije.

Zaitz piše, da garantira Anton Kristan osebno za teh \$50,000.00. Poglejmo si, kakšna je ta garancija. Kristan poseduje avtomobil in vilo v Rožni dolini v Ljubljani. Recimo, da je to vredno deset tisoč dolarjev. Nadalje je seveda lastnik mnogih delnic Zadružne banke — in če ta propade, propadejo seveda tudi delnice. Koliko pa še ostane potem garancije???

Pesek v oči članstvu je tudi to, da bo posojilo baje vknjiženo na hišo, ki jo je kupila Zadružna banka, in da bo posojilo vrnjeno v dolarjih. Mogoče je, da bo vrnjeno v dolarjih, če bo šlo vse po sreči, toda **koliko** dolarjev, to je drugo vprašanje?

Kdor ne pozna jugoslovanskih postav, takemu je lahko natvezati marsikaj. Po jugoslovanskih postavah se mora izvršiti vsaka vknjižba v jugoslovanski valuti, to je v **dinarjih**. Vrnitev se zamore izvršiti tudi v dolarjih, če je to vknjiženo, toda samo protivrednost dinarjev, ne pa ona svota dolarjev, katera je bila posojena. Ako na pri-

PROSVETA PRIZNAVA KORUPCIJO PRI S. N. P. J.

Ata Žužamaža piše v Prosveti z dne 14. septembra med drugim:

"Članstvo S. N. P. J. mu (Černetu) bo hvaležno, če razkrije kaj slabega. Vendar pa ni upanja."

S tem je povedano dovolj. V besedah "**ni upanja**" je izraženo dejstvo, da so diktatorji okoli S. N. P. J. imeli upanje oziroma strah, da se bo jih razkrinkalo, da so prejeli komišen pri nakupu obveznic. Ker so diktatorji (oni, ki so prejeli komišen) izbrisali sledove, koliko so pač mogli, se zdaj tolčejo po svojih velikih prsih: "Ni upanja, da nas boste razkrinkali." Ako bi imeli popolnoma čisto vest, bi na ves glas kričali: "Vi nam ne morete dokazati ničesar, ker so naše roke čiste." Ker se počutijo prizadete, zato se pa tolažijo s tem, da ni upanja, da se jih razkrinka!

Da se zamore dokazati komišen, to vzame mnogo truda in časa. Pomisliti je treba, da oni, ki je prejel komišen, ne bo šel tega izdajati nikomur, tisti pa, ki je plačal komišen, pa tudi to skriva; zato mora biti "detektiv" prav pretkan, da izlušči oreh.

mer dinar pade na polovično vrednost kadar posojilo izteče, potem prejme posojevatelj nazaj samo polovico dolarjev, katere je posodil. Kdor tega ne verjame, naj piše kakšnemu notarju v Jugoslavijo, pa se bo prepričal o istini.

Uradno še sicer ni S. N. P. J. poročala, da je poslala dva člana na Jednotine stroške v Jugoslavijo, da se bo sta prepričala o "prvovrstnem" investiranju denarja. Tudi jaz bi se rad peljal na tak izprehod na tuje stroške.

Ako se člani S. N. P. J. zadovoljni s takim gl. odborom, ki se spušča v take špekulacije, jim svetujem, naj potem splošnega glasovanja sklenejo, da bodo plačevali mesečno en dolar izvanrednega asesmenta, da bo asesment vsak mesec enak.

Prosveta priznava, da ima S. N. P. J. za \$9,900.00 bondov West Matanzas Drainage of Fulton Co., Ill. — ne pove pa svojim članom, da so te obveznice utonile z obrestmi vred in da ne bo S. N. P. J. videla nobenega centa več od tega denarja.

Še eno drugo vprašanje nastane pri gl. odboru S. N. P. J., namreč, po kateri točki pravil sme gl. odbor upravljati agenturske posle — prodajati delnice Zadružne banke v Ljubljani. Kedaj je dalo članstvo gl. odboru pravico se baviti z agenturskimi posli, ki spadajo pod špekulacijo.

Tone Terbovec in Verderbar sta bila vržena iz gl. urada, ker sta pričela nekaj sličnega! Kdo bo pa vrgel iz urada sedanje diktatorje??

URADNA POROČILA

Pneblo, Colo., August 27. 1927.

Rev. Jamés Cherne

Sheboygan, Wis.

CENJENI SOBRAT REV. CHERNE: —

Moj namen in načelo, ni še nikdar bilo spuščati se v debato z duhovnikom in zaradi tega Vam pišem to pismo kot privatno.

Pred nekaj časom sem šel v naše Coloradske gore na ribolov in ko sem se po dvatedenskem oddihu zopet povrnil na svoj dom, sem med drugo pošto zagledal tudi novi list "Gladiator". Prečital sem vsebino in se v resnici začudil nad isto, to pa zato, ker ni vse tako, kot Vi pišete v listu. Kajti tudi meni so jednotine razmere ravno tako dobro znane kot Vam. Zaradi tega Vašega lista ne odobravam in kot takega, ga ni potreba bilo med Slovenci v tej domovini, kajti z vsebino tako, kot jo ima prva številka, delate samo razdor in nemir med svojimi lastnimi pristaši, to je katoličani.

Med drugim pišete, da obstoj bratskih organizacij zahteva itd. To vam ne bom odvrnil. Popolnoma na pravem mestu je. Toda isto bi lahko poročali v našem glasilu, ali pa v kakem drugem listu, samo v lepem dostojnem tonu, in ne v osebno napadalni obliki. Na ta način bi se veliko več pomenili, kar bi bilo v resnici koristno vsem nam. Nadalje pišete, da le obveznice, ki so uknjižene v knjigi Book of Rating, so zanesljive. Pred nekaj meseci sem se menil z nekim bankirjem, in govorila sva ravno o takem vprašanju, in mi je rekel, da tudi v book of rating ni vselej vse prav. Takozvani Moody rating, katerega se banke poslužujejo, se je že večkrat pripetilo, da ko so bili bondi oziroma mesta in okraji, kjer so bili bondi izdani, so imeli rating A. in AA. In nazadnje je bila pa še sitnost. To se pa reče, da ni vselej izgubljeno, kadar so nepravilne. Torej tudi book of rating ni najboljša, ampak iskušnja in pa previdnost. In vse to bi se lahko pogovorili, ali potem pisem in lepo dostojno, ne pa s poleni pod noge. To ni prav. Zato pa vam svetujem, da obrnete Gladiatorialja v drugo smer, ne pa po glavah gl. uradnikov, kajti vsak dela z najboljšim namenom, vsaj tako jaz mislim, pri tem pa ni nobeden neizmotljiv, najsibo pa potem lajiik ali pa duhovnik. Lahko je kritizirati, toda častno pa ni.

Kar se tiče jednotinega doma, želi zopet vsak gl. uradnik, da bi se cela stvar rešila na kolikor mogoče zadovoljiv način. In tukaj ste zopet Vi stopili notri, in vso štrečno zmešali, tako da članstvo ne ve, kam bi se obrnilo in komu naj verjame. Vaša resolucija, sami dobro znate, da je bila neizpeljiva zaradi prodaje jednotinega doma. Nikdar ne bi mogli dobiti 16 tisoč dolarjev, zato ker so se od lanske jeseni razmere spremenile. In zaradi tega je moral gl. odbor vašo resolucijo odkloniti. Tukaj se pa sedaj opirate, da gl. odbor je nepravilno delal, ker je v istem času z novo resolucijo na dan prišel in jo pred članstvo spravil. Mogoče je ravnal nepravilno, toda razmere in okoliščine, v katerih smo se nahajali, so bile take, da ni bilo druge poti iz te zamotane zadeve.

Povem Vam, da tudi jaz nisem bil ogret za Sternovo hišo in še danes nisem. Toda jaz zato nisem ker mi razmere v Jolietu niso toliko poznane, kakor domačinom. Domačini pravijo, da je hiša s prostorom veliko več vredna, kakor pa se za njo vpraša. Eno vem, in to je, da ako bi jednota hotela postaviti trinadstropno stavbo iz železa, konkrita in opeke, bi jo ne mogla niti za \$125.000. Končno je nam pa vseeno, kje urad stoji ali na holmu, ali v dolini, ali je po novem delan, ali je po starem. Glavno je to, da je na dovolj zračnem in svetlem prostoru, in da nam kaj notri prinaša.

Torej zaradi doma se je tudi treba nam potolažiti, in dajmo kako veljati tudi članom v Jolietu in okolici. Torej le malo manj vročevrnosti, pa bo šlo.

Rezolucija je šla na splošno glasovanje, in ako bo odglasovana z večino da, se jo bo upoštevalo, če pa se odglasuje z ne, potem se jo pa ne bode upoštevalo. In potem pričnemo še zopet kaj drugega, in mirna bosna.

"Gladiator" dalje piše, kakor hitro dokažejo gl. uradniki, da v preteklosti niso dobivali pri nakupu obveznic komišna, i. t. d.

Toraj kaj čemo dokazati? Že neštetokrat je bilo vam povedano, da se je obveznice kupovalo vsa leta skozi do zadnje konvencije po takozvani NET PRICE CENI. Pri tem so bile vse koncesije odštete v prid jednote, in za bonde se je plačalo najnižjo ceno. Naprimer, če je bila cena bonda isti dan ko se ga je kupilo 101.75 les $\frac{1}{4}\%$, je bila potem net cena 101.50. Torej končno je to vseeno, ali ga kupite tako ali tako. Gl. tajnik je povdarjal, da ima veliko manj dela pri knjigovodstvu, ako se vknjižuje obveznice v knjigo brez koncesij, in tega so se držali vsi odbori vse skozi do zadnje konvencije, po konvenciji ste pa zagnali tak krik, kot da je polovica pokradenega, češ, kam gredo koncesije? Komišen se deli! Torej se je pričelo potem poslovati po sistemu, da se vidijo koncesije, in sedaj pa pravite dalje v "Gladiatorju", da ste prišparali s svojimi članki v Amerikanskem Slovencu, jednoti nad \$1500 in kje, da je bila ta bela vrana prej? Zakaj pa nekoliko ne premislite? In prišli boste do zaključka, da je morala Jednota že v naprej plačati vsaki bondni družbi za vsako koncesijo, ki jo je dobila.

In prišli boste do zaključka, pravim. Da nas po krivem sumite. Dokažite, upijete. Kaj čemo Vam dokazati, ker je vse bob v steno, saj nočete verjeti.

Zato pa Vi dokažite. Povejte, kdo je kaj dobil, ako veste. Jaz za

svojo osebo lahko rečem, da nisem dobil nič, nisem niti zahteval, in mi ni bilo niti ponujano. Tako mislim tudi o svojih sokolegih gl. uradnikih. Delali smo nepristransko po svojih močeh, vse najboljše za jednoto, morebiti smo tu in tam nevedoma napravili kako napako, ki so pri vsakem podjetju neizogibne.

Zato se pa človeku, ki dela z vsemi močmi za jednoto, jako tužno stori pri srcu, ko ga nekega dne nekdo obsodi za ničvedneža, nezmožnega in indirektnega graftedarja.

Rev. Cherne! Vi ste storili veliko krivico prejšnjim in sedanjim gl. odbornikom, s tem, ker ste jih tako neznosno obdelali v "Gladiatorju." Kot gentleman, je Vaša dolžnost, da storjeno krivico popravite.

Kot podpredsednik jednote vas to prosim, ter da si podamo roke in skupno delamo za boljšo, večjo in močnejšo K. S. K. J.

Prejmite sobratski pozdrav

JOHN GERM.

DRAGI BRAT MR. J. GERM.

Vaše cenjeno pismo sem prejel. V Glasilu niso priobčili 1. 1926. mojega verskega niti gospodarskega članka. Tudi v A. S. so Joliet, Waukegan in Forest City zabranili iste priobčitve. Niti eden gl. uradnikov ni hotel, ali upal odgovarjati javno v Glasilu, niti privatno v pismu. Zatoraj sem nastopil svojo pot v korist K. S. K. J. Razburjenje je samo med gl. uradniki in žlahto. Članstvo odobrava moj nastop! Tudi se ne gre za Sheboygansko resolucijo. Gre se za sklep konvencije, kršenja pravil K. S. K. J. od strani gl. uradnikov glede vseh resolucij Jednotinega doma, posebno še zadnje resolucije gl. uradnikov. Računali ste na njih Veličanstvo cesarja Franca Jožefa in na nevednost članstva. Štejem si v dolžnost kot kat. duhovnik, da se cela zadeva članstvu pokaže v pravi luči in da resnica in pravica zmaga.

1. Glavni uradniki ste vsi na podlagi laži na Clevelandski konvenciji podpirali gl. predsednika br. J. Sitarja, glede nakupa Štukelnovega posestva v škodo Jednote.

2. Gl. uradniki ste na podlagi laži "Zalarjeve" nebratsko sprejeli in odslovili duh. vodja Rev. L. Gladek-a.

3. Na Pittsburghški konvenciji niste pustili, da bi se rešila ta aferja glede odstopa duh. vodja K. S. K. J.

4. Na isti konvenciji niste pustili br. J. Zulichu, da bi on razkrinkal v korist Jednote zadevo Daniel Boon Corp. za \$20.000.00.

5. Na januarski seji ste tudi Vi zavzemali stališče umazane politike glede obveznic in ste zagovarjali "proti svojemu prepričanju in uradu" Zalarja in ne Zulich-a, ki je zastopal pravo stališče. Družba koritarjev in kimovcev je zmagala nad pravico in Vi ste sodelovali.

6. Gl. uradniki niste upoštevali zahtev slov. duhovnikov - delegatov v korist katoliške Jednote, zato nimate Slovenca za duh. vodjo pri K. S. K. Jednoti.

L. 1915., 1916., 1917. smo imeli možake v gl. uradu. Posebno br. Thomas iz Colo. mi je veliko pomagal v korist kat. Jednote v mojem poslovanju. — Komišen mi je smrdel že takrat, zato so se me z veseljem gotovi gl. uradniki znebili iz urada.

Veseli me, da ste se jasno izrazili, da niste bili dose-daj komišna deležni. V ta krog spadajo samo izvoljeni in čim manjše je število, tem boljši je bil profit. Vseeno še morate mnogo proučevati poslovanje gl. odbornikov, da ne boste podpirali in zagovarjali korupcije, komišionarje in koritarjev, ako Vam je pri srcu dobrobit K. S. K. J. Izrazite svoje mnenje javno, da Vas članstvo ne bo po krivem dolžilo!

Vas pozdravlja

J. CHERNE.

P. S.

Dosedaj gl. uradniki K. S. K. J. niste pokazali nezmognosti niti dobre volje za zboljšanje finančnega vprašanja.

MUHE

„Delavec“ poroča, da je S. N. P. J. posodila Kristanu za Zadružno banko v starem kraju \$50.000 na 4% obresti. Isti „Delavec“ pa poroča, da omenjeni denarni zavod posojuje denar tako visoko do 16%. Ako je to resnica, potem nekdo dela z denarjem, ki je lastnina članstva 12 odstotkov dobička na leto.

* * *

Članstvo S. N. P. J., naj samo razsodi če je to zdrava in previdna investacija, da se posojuje denar v Evropo. Vemo, da se evropske valute pogosto menjajo v veljavi... In S. N. P. P. dobi samo 4% obresti, med tem ko plačuje Zadružna banka drugim vlagateljem po 7% — kdo dobi 3%? ...

* * *

Koncem konca smo torej le zaznali po kaj je prišel Kristan v Ameriko. Vedeli smo že prej, da Kristan v Ameriko zastonj ne bo prišel ...

* * *

Ker je Zavertnik tako „dobrohotna“ duša, da tako kolegijalno razlaga pravila „klerikalne“ jednote, naj še svojemu članstvu pojasni točko iz lastnih pravil, na podlagi katere ima gl. odbor njihove jednote pravico posojevati denar v Evropo?

* * *

Business is business. V Ameriko priti je za kakega Kristana tudi business!

J O Š K O.

Zalar Joško tapravi, on takole vam pravi, če zmano ne boste držali,, porotnim odboru Vas čez bomo dali, pa iz jednote ven pometali. Hura, Joško!

Tajnik Jednote sem bil, dosti do takrat sem se naučil, ko cerkve tam še bilo ni, ko župnik sedaj Vam nekaj javno pove, da v uradu mojem nekaj prav ni.

Jednota Katoliška, društva istotako, podpirajo vero in cerkev, duhovne vse, ki podpore vredni so. Zalar Joško Vam to preskrbi, dokler v uradu Jednote nemoteno sedi. Hura, Joško!

V drugim nadstropju Jednotin mora bit dom, drugače jaz zvami nič več ne bom. Prodajte ali zabarantajte Jednotin ta stari dom, če hiša ni v štuka dva, ista ničesar ne velja. Saj konvencija sklenila, da to se lahko naredi, če Joško Zalar, & Co. tako želi. Hura Zalar & Co.!

Proteste in resolucije društev smo v koš zmetali, pa splošno glasovanje razpisali, člani nam so se smejali in le malo glasovali. S tem so pokazali, kako slabo Zalar gospodari.

Joško ves srdit po božjih potih hod', pa laže se povsod, v Lemontu na božji pot, se je znašel polen zmot. Gladiator in Cherne sta mu povsod na pot. Če jaz bi Joško bil, bi rajši doma bil, pa Jednoti koristnih govorov se bi učil.

NALOGA IN CILJ LISTA „GLADIATORJA.“

Najvažnejše vprašanje izmed vseh za obstoj naših Jednot je, da se kupujejo obveznice po **Book of Rating**. Tega izraza se boje diktatorji Zavertnik, Zalar in drugi samodržci, kot hu . . . križa. Zakaj neki?

Kakor so se kupovale obveznice do sedaj nimamo nad temi krvوسي slovenskih delavcev nobene kontrole. Za ceno obveznic ve samo dotični agent, ki te obveznice prodaja in diktator dotične jednote. Nadzorni ali finančni odbor in članstvo, ima zavezane oči in je v preteklosti pod pritiskom diktatorja odobravalo kupovanje takih obveznic, v škodo jednote.

Jože Zavertnik — prorok!

Preteklo leto sem pisal več člankov v A. Slovincu o komišnu. To je tega Jožeta tako razsrdilo, da je v svoji jezi Prosveti pisal zakaj, da tega ne povem jolietiski gospodi, ker tam kupujejo iste obveznice kot S. N. P. Jednota. Tu se je Jože vjel. Jaz sem povedal jolietiski gospodi vse, kar jim gre, in jim še bom, kakor tudi vsem drugim Jednotam.

Slovenska „Trust Co.“

Agent Tomaž, je zadnjih 20 let barantal z Jožetom kat., narodne in drugih jednot. Vse je bilo kuhano in pečeno, predno so si drugi odborniki vdeležili seje. Nemo goče je bilo te diktatorje kontrolirati glede nakupa obveznic in komišna. To slovensko Trust Co. je in bo razkrinkal Slovenski „Gladiator“. In Tomaž in dva Jožeta kompanija bo šla fuč. Čim preje, tem bolje v korist članstva.

černe ve 95% več o bondih, kakor vsi uradniki slovenskih jednot.

Naše jednote imajo nad 95% obveznic, katerih bi sploh bratske organizacije ne smele kupovati. Kajti te niso označene v **Book of Rating** in nad temi glavni uradniki in članstvo nima nobene kontrole glede vrednosti in sigurnosti.

New York Life Insurance in druge zavarovalne družbe imajo nad 95% obveznic, katere so bile kupljene po sistemu **Book of Rating** in so sigurne. In te obveznice jim prinašajo letno milijone dobička, ne da bi vstel obresti. Tam imajo eksperte, ki obveznice kupujejo in te družbe ostanejo na solidni finančni podlagi, med tem, ko pri naših jednotah niti investiran denar ni varen. Pri njih kompanijah lahko dobijo investiran denar v potrebi v 15 minutah. Pri naših jednotah se mora pa čakati, da termin steče čez dolgo vrsto let. In še potem se ne ve, ako bo mogoče dobiti ta kapital nazaj. Toraj vsi gl. uradniki, ki zagovarjajo Zalarjev, Zavertnikov sistem pri kupovanju obveznic, javno lažejo in izkoriščajo Jednote v svoje lastne namene. To so pravi krvوسي delavskih žuljev v škodo Jednot. Zatoraj ven s takimi diktatorji!

Kristan — Zavertnik.

Anton Kristan je prišel na Zavertnikovo univerzo študirat, kako oskubiti slovenske delavce za \$50.000.00. To je tipičen dokaz, kako Zavertnik kupuje delnice leta in leta, brez da bi članstvo vedelo, kaj se godi za kulisami. Ako je Kristanova banka (to je izdajalca slovenskega delavca) na trdni podlagi, je znašal komišen najmanj \$5,000.00 pri tem in leto pozneje, najmanj \$1,000 in vse to za Zavertnika. To bi, brez dvoma dala najsolid. banka v Jugoslaviji in bi zraven imela še prav dober dobiček. Ako je njegova banka v škripcih, in ako je bil Zavertnik dober diplomat, je prav lahko dobil celo več. Zavertnik se je vsedel na Anton Kristanovo kravjo potico in bo članstvu podaril nje fotografijo. Članstvo se zaveda in vpije: „ven z njimi!“

ANTON GRDINA.

1. On je edini junak, ki se je predrznil stvarno odgovarjati Gladiatorju. Omenil je jasno, da prve tri leta kot gl. predsednik, ni imel nobene odgovornosti pri kupovanju obveznic, ker se njegovega nasveta ni vpoštevalo za boljše obveznice; in ker je večina nadzornega odbora bila za dvomljive obveznice Zalarjeve.

2. On ni izročil korupcije \$20.000 porotnemu odboru v preiskavo, ker je večina nadzornikov glasovala, da je vse O. K.

3. On je priporočal nakup Šternovega poslopja in je spoznal šele na zadnji seji v Jolietu, da ga Zalar vara in da ima v tretjem nadstropju pripravljeno vrv za njega, da ga obesi. Spoznal je, da je vse to samo prevara in navaden bluff. Vse to sem mu že mesec dni naprej povedal, ali ni hotel vrjeti. Sedaj je vendar enkrat prišel do prepričanja, da bi nakup tega poslopja bil Jednoti samo v škodo.

4. On še sedaj ne ve, ali šteje finančni odbor 3 ali 5 gl. uradnikov. Šteje samo tri, ker je A. G. prepošten za nje in njega ne marajo.

Černe pokradel nad \$30,000.00 letno.

Tako bo poročal zgodovinar koritarjev slov. Jednot. Komišen pri kat. Jednoti je preteklega decembra znašal \$175. Ta je bil priobčen prvič samo, da bi črnetu jezik zavezali. Letos na polletni seji je znašalo že več

Kaj bo posledica.

Uradni listi jednot so pod strogo cenzuro, in tu glavni uradniki skrivajo svoje narodne grehe. Resnice se ne sme pisati in gospodarska vprašanja se v teh listih ne smejo razpravljati. Zato še nobeden uraden list ni priobčil tudi enega članka v zboljšanje finančnega sistema Jednot. Korito jim je glavno In tega se trdovratno drže do konca. Prišlo bo nehote do izvanrednih konvencij, da se iznebijo svojih tiranov.

Včasih je lušno blo.

Zdaj pa ni več tako.

Včasih smo komišen dobil,

Zdaj smo ga pa zgubil!

Žalostno! Rdeči Joža črnemu Jožetu: "Jože za božjo voljo, prosim te, pomagaj sebi in meni! Ti si že precej katoliš in imaš večino č. č. g. g. slov. župnikov na svoji strani; zatoži tega sheboyganskega fajmoštra njegovemu škofu." Odgovor: "Ja moj dragi Jože: To je za naju edina rešitev!"

Jos. Zalar.

Njega izročam radi kršenja pravil glavnemu predsedniku, da ga izroči porotnemu odboru. Sramota za gl. uradnike, ker ste kršili pravila K. S. K. J. pri resolucijah Jednotinega Doma. **Ako se tega ne zavedate, niste zmožni svojega urada.** Vnaprej sem vam povedal, da boste pri glasovanju sramotno propadli. Nimate niti 3000 glasov za nakup čifutskega poslopja. **Vprašam vas, kje ste vi vpoštevali sklep konvencije?** Tu je Zalar zaigral zadnjo trumf karto, da bo vsaj vedel, koliko prijateljev ima. **Predsedniku porotnega odbora sem poslal pet točk, da je gl. tajnik uradno lagal, ker niso bile zatožbe treh gl. uradnikov dovolj močne.** Sedaj ima gradiiva čez mero. Br. Zalar se izgovarja, da noče javno debatirati s slovenskim duhovnikom, javno, ker ima preveč spoštovanja do njih stanu.

V Lemontu se je pa kot govornik izrazil in hvalil slovenske duhovnike, kateri so sploh tega imena vredni?!

Fr. Opeka.

On je pripoznan in upoštevan kot poštenjak. Zašel je pa v Zalarjeve zanjke in mora proti svojemu prepričanju zagovarjati dvomljive obveznice diktatorja, in to v škodo Jednote. Vse, kar mi hočemo, je, imeti finančno kontrolo Book of Rating nad vsemi gl. uradniki. Kakor hitro pridemo do tega, ne bo nihče dvomil o poštenju gl. uradnikov, in to bo v njih lastno korist, kakor tudi v korist Jednot. Ako ne, ste vsi gl. uradniki pripoznani kot metlarji gl. diktatorja. Tega nočemo za nobeno ceno.

Gl. uradniki, pošljite še več pritožb na predsednika porotnega odbora. Ako jih nimate, Vam drage volje pomagam.

KOMIŠEN PRI S. N. P. J.

Zadnjič sem v svojo škodo poročal, da je komišen zadnjega pol leta znaša \$630.00. Znašal bo več. Finančno poročilo kaže, da so v maju in juniju investirali \$105,000. Dobiček — popust — komišen so vknjižili samo \$512.50. Zastopnik obveznic bi pri nakupu istih obveznic in v istem času sposloval za S. N. P. J. komišna ne \$512.50 temveč \$3,525.00. Toraj samo v dveh mesecih \$3,012.50 več, kakor poročajo finančniki S. N. P. J.

Ako ste približno toliko investirali v prvih dveh terminih, potem znaša ta skriti in nevknjiženi komišen šestih mesecev nad \$9,000.00. To je letno \$18,000.00 jednotinega denarja zapravljenega po nezmožnosti ali nepoštenosti gl. uradnikov. Vse to je samo malenkost. Večjega vprašanja je za vsako bratsko organizacijo kupovanje bolj sigurnih obveznic, o katerih gl. uradniki nočejo slišati.

JOŽE ZAVERTNIK — ATA ŽUŽAMAZ.

(Prosveta.)

Očka Jože Zavertnik omenja v svojem listu "Slov. Gladiatörja." Včasih tudi slepa kura zrno najde kakor tudi on. Piše o kravjem pastirju in o kravjih poticah. On ve, da imajo na Lawndalu neko Govedino in še dosti druge govedi. Ta čreda po mnenju članstva S. N. P. J. potrebuje krepkega pastirja, da bi jih ukrotil s trnjevim bičem in bi jih pregnal iz detelje v koprive. Tudi kravje potice so na mestu. Kakor hitro bo članstvo S. N. P. J. dalo kupljene obveznice jednote v pregled, bode prišlo do spoznanja, da je Lawndalska govedina pod nadzorstvom Jožeta požrla veliko komišna in da bo od marsikaterih kupljenih obveznic jednoti ostal ostanek — kravja potica.

Jože, povejte svojemu članstvu, kje je Mr. Govedina, ki je prišel svoje čase v Sheboygan debatirati o komišnu pri obveznicah in tiskarni. Članstvo vaše jednote in drugi se zelo zanimajo, da bi vas iz blata potegnili. Navede naj dokaze in to bo "ravs in kavs" v vaši jednoti, ko bode trust kompanija po dilci zletela. Jože goes out first, juhuhu!

* * *

Dr. J. Graheka so menda demagogi izključili z S. N. P. J. — Glavni uradniki K. S. K. J. so me izročili samo porotnemu odboru, ker imajo preveliko spoštovanje do slov duhovnikov — agentov kat. Jednote. Naj poskusijo, kaj poreče o tem država Pa. in Wis.??

IZ URADA PREDSEDNIKA POROTNEGA ODBORA K. S. K. J. URADNO.

Forest City, Pa. 5. sept. 1927.

Rev. James Cherne,
Sheboygan, Wis.

CENJENI GOSP. CHERNE.

Vaše pismo z dne 3. septembra prejel, in Vam pojasnim, da zatožba vložena zoper Vas in sobrata Veranich-a ni bila vložena radi kršenja pravil K. S. K. J. točka 3. člen 14 na strani 39, ampak na podlagi omenjene točke je glavni predsednik, sobrat Grdina izročil zatožbo porotnemu odboru Jednote. Kršenje pravil, za kar ste Vi in sobrat Veranich zatoženi, je na podlagi člena 73 na strani 109 točka "m". Raditega upam, da bode Vaš zagovor uredili na podlagi označene zatožbe.

Toliko v blagohotno pojasnilo, ostajem, Vam udani

JNO A. DEČMAN.

Forest City, Pa., 9. septembra, 1927

Rev. James Cherne,
Sheboygan, Wis.

SPOŠTOVANI GOSP. CHERNE!

V roke sem dobil 2. številko Vašega lista "Slovenski Gladiator," katerega sem neglede na mojo nekvalifikacijo prečital. V pogled tega Vam omenjam.

Na rokah imate moje pismo z dne 31. avgusta in tudi zatožbe, na katere še nisem prejel nikakega odgovora.

Danes pristavim na podlagi gotovih opazk v 2. številki Vašega lista to le:

Porotni odbor K. S. K. Jednote zahteva od Vas imena, kateri so si prisvojili komišen, ali morebiti kak drugi Jednoti pripadajoči denar.

Prosimo za ime, ali imena glavnih uradnikov K. S. K. Jednote, kateri so na leto prejeli \$10.000, \$15.000, ali \$20.000 komišna pri prodaji ali kupovanju bondov.

Prosimo za kršenje pravil Jednote po glavnem tajniku bratu Zalar-ju, kateri člen in točka, ker vsaka stvar se bode preiskala pošteno in nepristransko, in kršitelji bodo kaznovani na podlagi pravil, pa naj si bode kdor hoče, ~~z~~ **ta** tudi ni izveta, ako bo potreba rabili bodeimo Vaso metlo, da bode pometli.

Članki pisani v 2. številki niso smešni, ampak zelo šepavi in oseba, katera si upa izdati kaj takega v javnost, je zrela za norišnico, pa naj si bode to tudi katoliški duhovnik, ako nima zadostnih dokazov za to, kar upam da, imate VI.????

Porotni odbor sam ne more zatožiti in soditi, ako ravno je "kvalificiran" in ker jaz vsaj mislim, da Vi dobro znate to, posebno, ker ste tako "over—kvalificirani," da Dečman sam ne bode tožil potem pa sodil vse obenem, zakaj potem tako brezpametne opaske delati v Vašem listu. Zagotovim Vas, da meni ni dosti, kaj Vi pišete v Vašej umazani cunji, toda to Vam pa svetujem, da ako je MOREBITI brinovček kriv tega, potem bi bilo dobro za Vas, da se ga malo bolj varujete, ker zna Vas v sitnosti pripraviti, ker s tem sami sebe obso-dite, kako klasificiran ste.

Sedaj imate vse moje podatke, katere sem Vam mislil omeniti, ako sem kaj opustil, pa prosim, da mi oprostite. Drugič bode morebiti kaj boljši, ako se kaj priučim, morebiti od Vas???? Prosim Vas toraj, da mi odgovorite na pritožbe vsaj v prihodnjih desetih (10) dneh, in mi podaste Vaše dokaze in obtožbe, na podlagi katerih Vi tako razžaljivo, škodljivo in nepošteno napadate, ako imate dokaze za to, potem na dan z njimi, in zagotovim Vas, da bom jaz gledal, kakor tudi cel porotni odbor K. S. K. Jednote, da dobite mesto ukora ali kazni priznanje, ker smelo rečem, da jaz nisem metla diktatorja in nobenega ne poznam, in Vi to tudi znate.

Diktatorjev pri K. S. K. Jednoti ne potrebujemo in jih nimamo. Član sem naše lepe organizacije 26 let in do sedaj še nisem videl nikakega, ali morebiti Vi hočete narekovati kaj moramo storiti??

Prosim Vas tudi, zakaj niste mojega pisma priobčili v Vašem lističu?? mesto pisma, katerega???? pravite, ste meni pisali, toda ne vem kedaj? ali ga imate samo v Vaši glavi, jaz nisem prejel nikakega pisma.

Pričakujoč odgovora v določenem času sem udani Vaš

JNO. A. DEČMAN,

Predsednik porotnega odbora K. S. K. Jednote.

Sept. 12th 1927.

MR. JOHN DEČMAN

Forest City, Pa.

Na podlagi Vaših zatožb se ne čutim krivega in me na podlagi pravil K. S. K. J. nikakor ne morete izključiti iz Jednote.

Opomnite gl. predsednika Jednote:

1. Zakaj se je on odrekel vsej odgovornosti prva tri leta (kakor se je izrazil sam na zadnji konvenciji) pri investiranju Jednotinega denarja?

2. Zakaj ni on izročil Zalarja, Graheka in Opeka porotnemu odboru radi korupcije -20.000 pri obveznicah Daniel Boon Corp.?

Opomnite Zalarja: 1.) Zakaj je on **uradno lagal** na konvenciji glede nakupa Štukelnovega posestva? 2.) Zakaj je on **uradno lagal** na pol-letni seji, ko so nedostojno sprejeli in odslovili duh. vodjo Rev. L. Gladek-a in to pri kat. Jednoti.

3. Zakaj je Zalarjeva klika na konvenciji to vprašanje **na prefrigan način in na podlagi laži preprečila** za javno debata?

4. Zakaj je Zalarjeva klika na isti konvenciji **na podlagi laži** zabranila br. Zulichu, da bi delegatom razložil korupcijo od \$20.000?

5. Zakaj je Zalarjeva klika na januarski seji to korupcijo odobrila, **ker jo ni izročila porotnemu odboru**, temveč je bila zoper svoje prepričanje **in to uradno** na strani umazane politike?

Vse te točke uporabite in jih **vknpizite v kriminalnem koledarju** porotnega odbora.

Kar se tiče komišna ali dobička pri kopovanju obveznic ZAHTEVAJTE od br. Zalarja naj dokaže in zahtevajte od večletnih uradnikov (Frančič, Grm, Shukle, Opeka, Zulich), da pregledajo Jednotine knjige in naj poročajo v Glasilu in porotnemu odboru, koliko je isti znašal prejšnja leta, da jih članstvo ne bo po nedolžnem dolžilo. Zadnjega pol leta je znašal po moji zaslugi \$3.500, ako bi se investiral ves denar bi znašal \$5.000. To niso nobene mačje solze!

Po Vašem mnenju bi moral jaz vršiti delo tajnika finančnega, nadzornega in porotnega odbora zastonj! Zakaj ste pa Vi vsi plačani od Jednote? Na celi črti je opaziti nezmožnost. Jednota Vas ne plača, da bi samo kimali in slepe miši lovili.

Kot predsednik porotnega odbora članstvu razjasnite: zakaj so gl. uradniki vedoma kršili pravila K. S. K. J. glede razprave in resolucije jednotinega doma. Zato so tako sramotno propadli! **Ali še ne vidite moči Slov. Gladia-torja?**

Brinovček prihranite za gotove gl. uradnike, da ne omagajo na svojem potu na Žabjek ali v Vašo norišnico.

Vas pozdravlja Vaš

J. CHERNE.

I V E R I !

Kdor ni naklonjen resnici,
ta leze v rokav krivici.

* * *

Kdor oranje pravičnika tepta,
plačilo zadelo ga bo z neba.

* * *

Kdor pravici nasprotuje,
ta sam sebi jamo ruje.

* * *

Dobri plod rodi le resnica,
ne pa ljulika, ali resnica.

* * *

Zato pa gre Gladiator v boj,
da zvojuje pravico — jednotam obstoj!

DROBTINICE ZA K. S. K. J.

V neki slovenski naselbini se odborniki gotovega društva vedno hvalijo, da je to društvo bilo vedno prvo. Da, bilo je zares prvo. Da, bilo je zares vedno med prvimi, kadar se je šlo za kako dobro in katoliško reč, dokler se niso v odbor urinili nekateri častihlepneži. Kako so oni vedno med "prvimi," so pokazali ob priliki 25-letnice, ki se je vršila v dotični naselbini. Mesto da bi se udeležili slavnostnega banketa, so baje šli v bližnji Forest Preserve. Kaj so tam delali, ni znano.

* * *

Sicer je pa ta Forest Preserve zadnji čas najljubše shajališče vseh generalov, adjutantov in drugih, ki imajo šarže v dotični in bližnji naselbini. Pa menda ne, da bi ustanavljali slovenski oddelek zloglasnih K. K. K. Nič bi ne bilo čudnega, saj so nekateri služili "Franceljna," zatoorej najbrž imajo še sedaj skomine po "K. und K."

* * *

Da je bil Slovenski Gladiator res potreben, bodo rojaki spoznali prej ali slej. Že v prvi številki se je namignilo, da na konvenciji v Clevelandu pri volitvi odbora ni bilo vse v redu. Sedaj pa vedo povedati o nekih "Chicken-dinners" v Pittsburgh-u. Komur je o tem kaj znano, naj pove kdo jih je plačeval in zakaj?

* * *

Naš glavni tajnik je zopet po svoje zavrnil svoj odgovor. Za božjo voljo, nikar ne pišite več o njem, saj je on večji katoličan, kot vsi slovenski duhovniki v Ameriki, pa še nedolžen angeljček po vrhu!

* * *

Kje bi bila naša Jednota, ko bi njega ne imeli. On, edino on je zmožen voditi posle. Glavni odborniki so gotovo to spregledali, ko so mu dovolili počitnice v Evropi. Velika škoda bi bila, ako bi se mu med potjo kaj pripetilo.

Spontanus:

JOVIJALNI PRIJATELJI.

"Slovenski Gladiator" se je komaj rodil, komaj položen v zibelko, že se je organizirala zelo karakteristična koterija proti njemu in sicer v blaženi lawndalski deželi.

"Prosveta" je vzdrhtela samega veselja, kakor koklja, ki prileti z nasajenega gnezda, ko se otrese uši, tako naša tetka v tem slučaju. Piše o frakcijskem boju v K. S. K. J. se smeji, kakor paglavčki, ko gledajo strica, ki šeška druge. Ali potegnili bo kmalu druga sapa in vsa veselost bo šla po gobe; tedaj pa bodo brenkali na druge strune.

Kaj lastni gnoj, kaj lastne smeti, teh ni, pa če tudi je treba rabiti precej veliko lestvo, da se pride preko njih. Baje je rdeči list dobil, kakor je v lastnem zapisniku poročano \$5000.00 podpore za tiskarno, katera vsota bi se lahko porabila za podporo članstvu. Z drugimi besedami, če bi znali pri listu gospodariti, da bi bil dobiček mesto zgube, bi podpore \$5000.00 ne bilo treba, lahko bi se jih porabilo v pomoč revnim stavkarjem premogarjem, ali pa onemoglim članom bi se z njo precej zdajtno pomagalo. A kaj bi to. Rdečo fliko jim dajte, naj ljudje čitajo pobalinsko in barabsko klevetanje čez "farje" pa so takoj vsi siti, sicer ne kake jedi, marveč ogabnega barabskega tona lawndalskih "inteligentov." Kočvar je dejal: "Vsaka usta imajo svoj apetit . . ." Štima!

. . . in tudi on ga je pozdravil. Slavni K. T. v "Proletarcu." Zdaj je veriga popolna, brez tega bi ne bila. Oj ti slavni K. T., ki si te dni brusil svoje zajčje pete po minnesotskih brdih in bregovih. Gotovo so minnesotske ribce prišle na trato z vode, ko je brihtni K. T. pisal svojo pesmico. In če bi vedela intimna ribica iz Puligamana, oh kakšna foušarija bi to bila. Boga mi, dobro da ne ve . . .

P. S. "Agenti navadno dajo trinkgeld pri kupovanju obveznic." Trinkgeld od \$10.000,00 ali več tisoč letno pri Vaši jednoti je malo preveč in ubogi delavec tega nikakor ne odobrava, čeprav ga slepite z rdečo zastavo kot Španci svojega bika.

Ali ste vi napredni (poredni) voditeljski sploh storili en korak v rešitev finančnega vprašanja in obstoja slov. jednot? Učite se od "farja" poštenosti.

K.

BRENCELJ

Zalar gre na božjo pot,
Laže vse povsod!

Dr. št. 1, K. S. K. J. je priredilo izlet v Lemont, Ill., z namenom, ker so L. Železnikarjeve kumare slabo uplivale na javnost in da se vse to popravi. Glavni govornik "Jože je en velik mož, hvače ima iz mišjih kož," je par kislim kumaram dokazal, da je zasluga Njegovega Veličanstva, Jednote in društev, da so se ustanovile slov. župnije. Dr. Sv. Štefana je ustanovilo župnijo Sv. Štefana. Društvo Sv. C. in M. v Shleboyganu, je ustanovilo župnijo Sv. Cirila in Metoda. O Jože, kako si se počutil, ko si na triumfu svojega govora začul glas sheboyganskega Gladiatorja, Mr. H. Svetlin-a: "Vi lažete, to ni resnica. In to dvakrat glasno in javno. Gladiatorski detektivi svojo službo vrše točno in brezplačno. Look out Jože! Lagati je prepovedano!"

Poročajo, da sta Jože iz Jolietta in Joža iz Chicage kot diktatorja v zvezi, ker Prosveta Jožetova, Jožetu prizanaša. Meni je prav! Jožetovi kompaniji želim dober tek!

* * *

Finančno vprašanje Jednot so za gotove gl. uradnike neprebavljive kosti. Zato si ne upajo odgovarjati, ali debatirati o tem. Kravja potica, keberčki, purfel, ocvirki in druga prikuha je splošno brez pomena. Ta medicina je predpisana samo zato, da bi gl. uradniki lažje prebavljali finančne kosti komišna in obveznic.

* * *

Tone Trbovec je pripoznan kot najboljši urednik jednotinega uradnega lista. Njegova slava bo prav kmalu šla k zatonu, ker ni poročal prav ničesar o komišnu Jugoslovanske Jednote.

RADOVEDNEŽEM IN POLITIKARJEM.

Gladiator ne potrebuje in ne mara sprejemati nobene finančne podpore od A. Grdina, J. Zalarja, vseh gl. uradnikov in dotičnih društev, ki so glasovali, oziroma privolili, da so dali aro (option) na Šternovo poslopje. Zahteva samo, da vsi preje omenjeni plačajo to svoto, bodisi \$500 ali \$2,000 iz svojega žepa, ker niso imeli nobene pravice zato in so javno **KRŠILI SKLEP ZADNJE KONVENCIJE**. Članstvo bo protestiralo in bo raje dalo Gladiatorju v podporo \$2,000.00 kot za aro na Šternovo poslopje. Ali je sploh kdo v gl. uradu, ki razume in se ravna po pravilih K. S. K. J. — **Žalostno.** —

PROGRAM PRIH. ŠTEVILKE.

1. — Versko vprašanje K. S. K. J.
2. — Glavni uradniki in slov. duhovniki — njih agenti 25 let.
3. — Porotna obravnava.
4. — Žrtve Zalarja in Zavertnika, vržene iz gl. urada.
5. — Edini solidni sistem kupovanja obveznic za bratske organizacije.

Listnica uredništva:

1.) Kdo podpira Slov. Gladiatorja? Pri nas v Sheboyganu, Wis. nas je malo, ali ti so dobri. Prva in polovico druge (števil.) je plačana od naših zavednih gladiatorjev po \$5.00, \$10.00 in \$15.00. Ta list je v korist vseh Jednot. Ako so Vam pri sreči Vaše Jednote in njih obstoj, agitirajte in podpirajte ta pokret tudi druge naselbine, posebno še društva, ker vse to je edino v Vašo korist. Vse delo je zastonj, t. j. urednika in upravnika vsaj prvega pol leta. Potrebujemo dobro finančno podporo in zmaga bo Vaša in Vaših Jednot.

2.) Priporočamo se za vse zanesljive podatke iz gospodarskega stališča. Za vse informacije: kakor je Zavertnik odslovil iz gl. urada br. Kržeta, Terbovca, Verderbarja, Turka itd. Poslovanje tiskarne S. N. P. J.? Kako kupujejo druge Jednote obveznice? Od Zalarjeve Jednote in politike vemo dovolj.

List Slov. Gladiator je neodvisen. Rešil bo gospodarsko stališče Jednot in odpravil umazano politiko koritarjev.

3.) Za naprej se bo pošiljal edino le naročnikom in ne drugim. **Ako odobravate ta največji pokret v zgodovini na polju slov. organizacij v korist članstvo vseh Jednot, sodelujte!**

4.) **Ta list bo odločilni faktor** na polju slov. organizacij in z Vašim sodelovanjem bo imel največ naročnikov, ker piše resnico in ne zavija kakor je to navada skoro vseh drugih listov. Piše jasno, da ga vsakdo razume. Prazne fraze drugih so prazna slama. **Ta list pove v eni številki več resnice, kakor vsi uradni listi vseh slov. Jednot vsa leta njih obstoja.** Moj namen ni, da bom za vedno ostal za urednika, ali lastnika. Dovolj za Vas, da **Vam garantiram, da se bo sistem pri kupovanju obveznic vseh slov. Jednot postavil na solidno podlago in da se članstvo znebi koritarjev, samodržcev in krvososov slov. Jednot.**

Slovenski papež.

Večkrat se govori o slov. Rimu v Jolietu. Za papeža se ni znalo. To leto se je proglasil Jože Zalar sam za vesoljnega poglavarja. Zadnjih 25 let smo se slov. duhovniki potegovali na konvencijah in tudi v Pittsburgh-u za zboljšanje verskega stališča Jednote in za večjo moč duh. vodja. Tega nismo dosegli. **Bali ste se farške kontrole in poštenosti! Sedaj, ko nimate Slovenca za duh. vodjo, in ker vidite, da vsi slov. duhovniki fige kažejo Vam gl. uradnikom, je pa Zalar po njih gnadi dal tiskati nove sprejemne listine za nove člane, katere morajo biti podpisane od župnika. Jože bluff, bluff, bluff. Pomilujem vsakega, kateri se v tem oziru pokorava Jožetu — samopoštnemu papežu. Slov. duhovniki smo bili diktatorju Jožetu za navadne agente in to brezplačno v korist kat. Jednote. Jože, kako dolgo še? Joža—Rim govori, in vprašanja več ni!**

* * *

A. Grdina zopet v žkripcih: — Iz So. Chicage poročajo, da je imel neko sejo in to ženskega društva do dveh čez polnoči. Može se jeze in prerekajo, kaj da je imel z

njimi toliko posla. Govori se, da ga bodo izročili porotnemu odboru, kjer naj se zagovarja, da bo zopet mir v poštenih hišah!

* * *

Br. F. Frančič se je izrazil, da je bila služba v gl. uradu preje častna, sedaj pa ni. H — — — — a, zakaj pa jaz nisem dobil nikoli komišna, ako je tako! — Tudi drugi bodo prišli prav kmalu do spoznanja. Samo izvoljeni bodo molčali!

Spontanus:

EPILOG H ČLANKU: "BOJ V KLERIKALNI JEDNOTI."

Volek: Hura! Alo na glavo vsi
Turške hlače pokažimo vsi!

Zafrknik: Kaj?! Tiho Volek mali.
Stvar je resna ti ta mali!
Le nikar ne hvali — — —
dneva pred večerom . . .

Volek: Le korajžo, le korajžo,
če potreba, pa na hitro rajžo!

Zafrknik: Le počasi, le počasi.
Morda še pred koncem dneva
v tvoje turške hlače —
bombardiral boš . . .

Prevzetneža čaka tale pesem

(Prispeval \$15.00)

V Ljubljano sem stopil,
korajžen vesel,
Sem žabljek zagledal,
se jokat' začel.

Fantje restantje
mi prav'jo tako:
Nikar se ne jokaj,
saj ti dolgčas ne bo!

Saj ne jokam za to,
da bi dolg čas mi b'lo
jaz jokam zato,
ker imam košto slabo.

V pondeljek ni druž'ga
kot črni krompir;
tako se mi gravža,
smrdi kakor šmir.

V torek ni druž'ga
kot knedeljčki trdi
V zid ga zaženem
nazaj prileti.

V sredo ni druž'ga
kot kaša zabeljena z vodo
V četrtek pa ričet
s pasjo mastjo.

V petek ni druž'ga
kot repa in plesnov fižov,
sem ga samo pogledal,
pa sem že vse pokozlov.

V soboto ni druž'ga
kot voda in kruh;
Voda je redka, in plesniv je kruh
Pajek mi prede not v trebuh.

V nedeljo pa vidim
en košček mesa,
Starega, gnjilega
in usmerajenega.

Za družčino veselo
so pa le sami beriči;
Vrata zapirajo
kot sami žlehtni hu. . .

Koritarska

(Daroval \$5.00)

Jednoto jaz ljubim
In jo spoštujem zato,
Ker velike komišne dobim,
Da z njim si jaz žepe mašim.

Prevzetno okrog se jaz vozim
In cigare kadim,
Na Jednotine stroške
Saj vse plačano dobim.

Pozvan sem k besedi,
Naj nekaj povem
Financiarno pojamram,
Pa nagrado dobim.

Oh, neumni sobratje
Ki poslušate me,
Čim bol vam jaz lažem
Tem boljše mi gre!

V Sheboyganu v Wisconsinu
En sobrat živi
Sedaj pa odprl
Ljudem je oči.

On piše pošteno
Ni prav nič laži
Prijel me je trdo
Da pokajo moje kosti.

ATA ŽUŽAMAŽA

“Gori! Gori! Gasit, ljudje božji!” je vpila dekla pri vodnjaku sredi polževske vasi in mahala z rokami. “Ježešta, kako se to grdo kadi!”

“Gori-i-i!” se je drl na vse grlo pastirček, ki je pribežal s polja. “Županov kozolec- Trara!”

Tedaj je pomolil Debelogledov Blaže glavo skozi okenca in pozijal iz bajte.

“Bo pa spet treba trobiti,” je godrnjal zaspano. “Pa taka vročina! Ali mora biti res ravnozda, po kosi-lu; pa pasje dni? Še sedeti se mi ne ljubi na solne, nikar pa napenjati se, primojzelen!”

Polagoma je zlezel v društveno opravo, stopil pred kajžo, zamežal, se napihnil in jel trobiti, da so se mu majale škrbine. Ves potan je lazil po vasi od kapka do kapka gorindol in zatrobil v vsako vežo posebej, kakor bi hotel mrličke sklicati še pred sodnjim dnevom. Kmalu je sodelovala tolpa psov in psic z mešanim zborom. Dosti so pomagali tudi otroci, zlasti pa Žlicoliznikov France, ki je bil plat zvona tako silno, da se je razlegalo daleč naokrog in odmevalo od bližnjih gora.

Debelogledov rog, Žlicoliznikov klenkot in pasja godba so zbudili vse Polževčane, kolikor jih je ležalo ali doma na klopih ali spalo na travnikih v senci voz ali počivalo v zahladju bukovega gozda. Zdramili so se pa tudi sam ata Joža Žužamaža, župan, posestnik, gostilničar in obenem načelnik polževskega prostovoljnega gasilnega društva.

Pomalem so se gasivci zbrali konec vasi pred skednjem Švedronove Mice in se postavili po vojaško v dvojne vrste. Semkaj je privrelo vse živo vaščanov občudovat junake s svetlimi čeladami. Skoraj stepli so se za prostor; posebno ženske, glava do glave, so bile kaj nagle jeze in se suvale in breale. Najbolje pa so se imeli paglavčki, pričakujoč narodno veselico ali nekaj podobnega.

Naposled so prihromeli na kratkih nogah okrogli ata Žužamaža. Od vročine so utripali z očmi. Prvega gumba pod grlom in pa četrtega nad želodcem si niso bili zapeli, bodisi da niso utegnili, bodisi da bi dihali laže. Desno nogo so si obuli v nov škorenj čez hlačnico. Drugega pa niso mogli najti. Vteknili so torej levo nogo v star čevelj in v naglici pozabili za usnje potlačiti potezačo, ki je prijateljsko vzdržavala levo hlačo daleč od tal in jo varovala pogubnega prahu. Vendar jih ni motilo vse to prav nič. Bili so preverjeni, da take malenkosti ne morejo škodovati jekleni disciplini. Bistro so pregledali in prešteli moštvo.

“Fu, fu, trinajst?” so sopihali in srdito potegnili z levico dvakrat po obritem rdečem obrazu. “Število nesreče. Nerodno. Trinajst pa ne, fu!”

Obupno so se spogledavali gasitelji.

“I, saj ste vi sami štirinajsti, oče!” si je dovolila opomniti stara Švedronova Mica, škrbasta ženska s kljukastim nosom, ki se je smelo usosedila blizu župana. “Pa je vse, nesreče konec!”

“Molči, žlabudra, ti, ki si samo sestrična moje ujne, torej že precej mrzla žlahta!” so jo zavrnil župan. “Drugega te ni, fu, kakor jezik, Mica! Koder se štuli vmes stara brenča, tam je šele nesreče začetek-”

Tedaj je privoglaril izza Čepinove prodajalnice Morakov Jurček.

“Stopi no, Jurček, stopi!” so ga vabili tovariši in ga porinili na levo krilo.

“Pozor, fu! Glave pokoncu! Stegnite kolena! Kolikokrat naj vam to še ponavljam? Debelogledov, zapni si suknjo! Ali boš nag gasil? In ti, Morakov, kaj se držiš tako žalostno, kakor bi te bila krota brenila?”

“Le korajžno, primojzelen!” je svetoval tiho Blaže, ki je lani odslužil vojake. Ata Žužamaža pa so nadaljevali:

“Tiho! Poslušajte me, vrli gasivci in sploh vsa polževska vas! Nevarnost je velika, fu. Ali ne slišite, kako zbija Žlicoliznikov še zmeraj v zvoniku? In morebiti niste tudi slišali, kako na glas je znal trobentati naš Blaže? Nikarta se ne smejeti, ti, Miha Žaboglav, in pa ti, Morakov Jurček, cvet malopridnosti, ki si zamudil naš ogenj za troje minut! Pa kaj sem že dejal? Je že res... Možakarji! Slaba se nam godi: kozolce nam zažigajo. Ampak tole vam pravim: danes se nam ponuja najlepša prilika, da pokažemo vesoljnemu svetu, kaj premoremo mi, previdnost in pa naša brizgalnica. Ako stori sleherni od vas svojo krvavo dolžnost, bomo izlahka premagali z združenimi močmi vso čiherno nevarnost. Tako bi jaz mislil, in ali ni res tako? Zatorej nikar ne bodimo preplašeni in zbegani, ampak pripravimo se mirno gasiti! Zahvaljujem se vam vsem skupaj, da ste prišli pomagat, in vas pozdravljam prisrčno! To je tisto, fu, kar sem vam mislil povedati. Zdaj pa, mislim, smo se že zadosti pogovarjali, in najpametneje bi bilo, da se neutegoma lotimo svoje naloge! Torej pa, možje, nujte, pripelajte našo brizgalno izpod Švedronovega skednja, da jo pregledamo, če je vsa v redu ali ne. Fu.”

Po teh besedah so si obrisali ata uznojeno čelo, pogledali, če še gori, in videli, da se vali črnkast dim proti nebu v lahnem vetru nekoliko proti večeru, in da šviga plamen ob levem koncu za več mož visoko.

“Kozlec je star, zanikaren, prazen,” so si mislili. “Tako ali tako bo treba postaviti novega. Od hiš stoji dosti daleč, na samem...”

“Gospod Čurimanguri” so se obrnili k dolgemu, bledemu človeku, “prosim, stopite malo bliže! Že večkrat ste mi pomagali kot občinski pisatelj. Kdo zna bolje sukati pero nego vi? Kako lepo ste opisali enkrat našo tombolo, drugikrat pa kegljanje na dobitke v “Piščalki Resnice!” Bodite tako prijazni pa dobro pazite, kaj bo. Zvečer imamo pečene race.”

Petorica najmočnejših gasivcev je porivala in privlekla brizgalnico.

“Stran, otroci in babnice!” so kričali ata Žužamaža. “Stran iz ozirov na javno varnost, red in mir!”

Birič Martin Krivokrak je odganjal in odrival množico. Možu je bil hrbet visok, upognjen in drobne nožice tako krive, da so ga dobri prijatelji radi ubadali s starim dovtipom: ali ima troje človeških nog, ali le troje biriških sabelj?

“Obrišite prah in pajčevine!” so zapovedali načelnik. “Namažite kolesa! Nikarte se ne prenaaglit! Ne uide nam ogenj, ne, nič se ne bojte!”

“Tamle je pa luknjica!” je oznanil Morakov Jurček.

Žalost je obšla župana: v brizgalni cevi je zevala široka luknja.

“Možje,” so se ujezili ata. “Kdo je pa to naredil, kaj pravite?” (Dalje prihodnjič).